

Provincie Utrecht

Postbus 80300
3508 TH UTRECHT

Datum	15 juni 2023	Contactpersoon	[REDACTED]
Zaaknummer	Z/23/1099535	Telefoonnummer	030-7023300
Briefnummer	D2023-150909	E-mailadres	ontgrondingen@rudutrecht.nl
Uw nummer	Verzoek d.d. 3 maart 2023	Aantal bijlage(n)	1
Onderwerp	Ontwerp wijzigingsbeschikking Ontgrondingenwet project Natuurontwikkeling Elster Buitenwaarden	Pagina	1 van 6

Beslissing van Gedeputeerde Staten van Utrecht op uw aanvraag d.d. 3 maart 2023 tot wijziging van onze beschikking op grond van de Ontgrondingenwet d.d. 2 augustus 2018 met briefnummer Z/18/623964-675628. In het kader van dit project worden meerdere vergunningen gecoördineerd gewijzigd (zie procedure).

1 Besluit

Wij zijn voornemens te besluiten:

- De gevraagde wijzigingsvergunning op grond van artikel 8 lid 2 Ontgrondingenwet te verlenen aan de provincie Utrecht overeenkomstig de aanvraag;
- Voorschrift 1 en 15 uit bijlage 1, behorende bij ons besluit d.d. 2 augustus 2018 met briefnummer Z/18/623964-675628, te vervangen door het gelijk genummerde voorschrift 1 en 15, zoals opgenomen in bijlage 1 van dit besluit;
- De motivering uit hoofdstuk IV behorende bij ons besluit d.d. 2 augustus 2018 met briefnummer Z/18/623964-675628 aan te vullen met de in hoofdstuk 4 van dit besluit opgenomen motivering.

2 Het verzoek

De Elster Buitenwaarden betreft een natuurontwikkelingsproject in de gemeente Rhenen en omvat onder meer:

- Het afgraven van de voedingsrijke toplaag in grote delen van de Elster Buitenwaarden, waardoor diverse graslandtypen kunnen ontstaan;
- Het dempen/verondiepen van de voormalige zandwinplas;
- Het aanleggen van moeras;
- Het graven van diverse binnen- en buitenkaadse geulen;
- Het aanleggen van poelen;
- De aanleg van een wandelroute;
- Herstel van een historisch sluisje.

In 2018 is onder andere de hierboven aangegeven ontgrondingsvergunning verleend met toepassing van de provinciale coördinatieregeling. Als gevolg van de aanwezigheid van PFAS-houdende grond in het plangebied is in 2019 de uitvoering van de inrichtingswerkzaamheden stilgelegd. Om het risico op verspreiding van PFAS tot een minimum te beperken wil de vergunninghouder de zandwinplas, waar de PFAS-houdende grond in wordt toegepast, hydrologisch te isoleren. Als resultaat hiervan is op een aantal onderdelen het ontwerp gewijzigd. Anders gezegd, de zandwinplas krijgt geen open waterverbinding met het (benedenstroomse) geulenstelsel. De ontwerp wijzigingen, t.o.v. het oorspronkelijke vergunde ontwerp, omvatten de volgende ontgrondingsmaatregelen:

- Opheffen centrale geul (stroomafwaarts van zandwinplas);
- Opheffen verbinding moeras met geulensysteem (stroomafwaarts van zandwinplas);
- Aanleg nieuwe afvoergeul moeras (stroomopwaarts van zandwinplas);
- Kantelen moeras naar nieuwe afvoergeul (stroomopwaarts van zandwinplas);
- Extra verondiepen zandwinplas.

3 Procedure

Gecoördineerde voorbereiding

De provincie Utrecht is initiatiefnemer van het project Natuurontwikkeling Elster Buitenwaarden. Voor de uitvoering van dit project zijn in 2018 gecoördineerde uitvoeringsbesluiten genomen. Tijdens de uitvoering van het project werd geconstateerd dat in de bodem PFAS voorkomt. Het project heeft enkele jaren stil gelegen om de uitvoerings- en inrichtingsplannen hierop aan te passen. De hieronder aangegeven uitvoeringsbesluiten moeten, vanwege de aanpassingen van de plannen, gewijzigd worden. De provincie heeft verzocht om bij de voorbereiding van de wijzigingsbesluiten, die nodig zijn om de uitvoering van het project te continueren, toepassing te geven aan de provinciale coördinatie-regeling als bedoeld in artikel 10a t/m e van de Ontgrondingenwet.

Het doel van deze coördinatie is om de voorbereiding en bekendmaking van de wijzigingsbesluiten op elkaar af te stemmen en gelijktijdig te doen plaatsvinden. Dit is inclusief de gelegenheid tot het naar voren brengen van zienswijzen daarop en het indienen van beroep daartegen. De Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD Utrecht) voert deze taak uit.

De procedure conform afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is van kracht. Dit houdt eveneens in dat alle besluiten eerst als ontwerpbesluit ter inzage worden gelegd en vervolgens als definitief besluit.

Ter inzage legging

De ontwerpbesluiten die gecoördineerd ter inzage worden gelegd zijn:

- Vergunning op grond van de Ontgrondingenwet van de provincie Utrecht (RUD Utrecht);
- Projectplan Waterwet van Rijkswaterstaat Oost Nederland;
- Vergunning op grond van de Waterwet van Rijkswaterstaat Oost Nederland;
- Vergunning op grond van de Waterwet van het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden.

De ontwerpbesluiten zijn gedurende zes weken, samen met de bijbehorende stukken, digitaal in te zien en te downloaden via de website:

rudutrecht.nl/project-natuurontwikkeling-elster-buitenwaarden/

Daarnaast zijn deze stukken, in deze periode, op verzoek in te zien op:

- Het gemeentehuis Rhenen, Nieuwe Veenendaalseweg 75, 3911 MG Rhenen;
- Het provinciehuis Utrecht, Archimedeslaan 6, 3584 BA Utrecht.

Informeert u bij de genoemde instanties naar de reguliere openingstijden.

U wilt reageren?

U kunt reageren op de ontwerpbesluiten door een zienswijze in te dienen in de periode dat de besluiten, overeenkomstig de publicatie, op hierboven aangegeven locaties, ter inzage liggen. U heeft hiervoor zes weken de tijd. U kunt uw zienswijze schriftelijk of mondeling indienen. Stuur uw schriftelijke zienswijze naar:

Gedeputeerde Staten van Utrecht
p/a RUD Utrecht
Postbus 85242
3508 AE Utrecht

Vermeld bij de zienswijze 'Project Elster Buitenwaarden' en het besluit waarop de zienswijze betrekking heeft. Wilt u mondeling een zienswijze indienen? Maak hiervoor, gedurende de zienswijzeperiode, een afspraak met de RUD Utrecht, via 030- 7023300. Van de mondelinge zienswijze wordt een kort verslag gemaakt. Om later beroep

te kunnen instellen moet u belanghebbende zijn of niet-belanghebbende die tijdig een zienswijze kenbaar heeft gemaakt of redelijkerwijs niet kan worden verweten geen zienswijze te hebben ingediend.

Wat gebeurt er met uw zienswijze?

Alle zienswijzen komen binnen bij het coördinerend bevoegd gezag en worden direct doorgestuurd naar de desbetreffende bevoegde gezagsinstanties. De betreffende instanties betrekken de zienswijzen bij het vaststellen van de definitieve besluiten. Deze worden opnieuw ter inzage gelegd. Degenen die een zienswijze hebben ingediend krijgen de definitieve besluiten toegestuurd. Indien een zienswijze niet tot de gewenste aanpassingen hebben geleid van de besluiten kunt u beroep instellen. Daar wordt u tijdens de ter inzage legging van de definitieve besluiten nader over geïnformeerd.

Crisis- en herstelwet

Vanwege de betrokkenheid van een projectplan Waterwet is de Crisis- en Herstelwet van toepassing op alle besluiten die deel uitmaken van de coördinatieprocedure. Dit betekent onder meer dat:

- de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State binnen 6 maanden beslist op beroep;
- het relativiteitsvereiste geldt: de geschonden norm moet dienen om de belangen van benadeelde te beschermen;
- geen pro forma beroep ingesteld kan worden: de beroepsgronden moeten binnen de beroepstermijn overeenkomstig de Awb worden ingediend;
- decentrale overheden geen beroep kunnen instellen.

4 Motivering

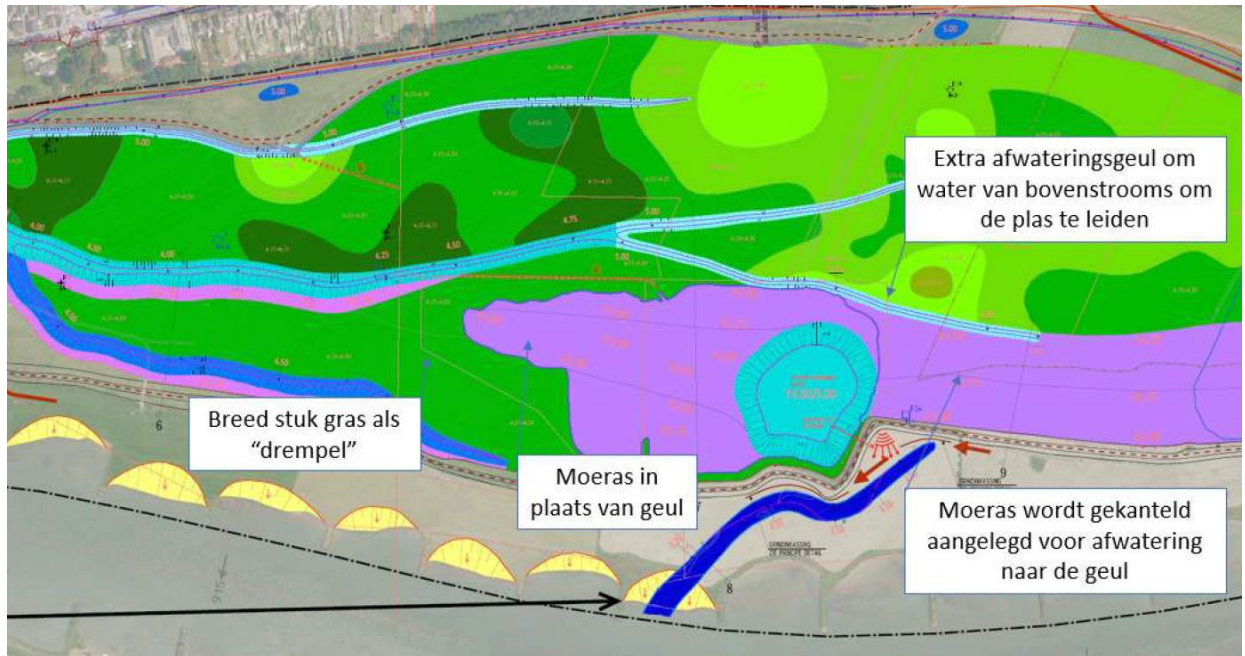
Deze beschikking betreft een wijziging van een eerder verleende, nog geldige vergunning. In ons besluit van d.d. 2 augustus 2018 met briefnummer Z/18/623964-675628 hebben we vele aspecten afgewogen. Voor zover deze hier niet worden gewijzigd, zijn deze onherroepelijk en staan niet open voor zienswijzen en beroep.

In de zomer van 2019 stopte uitvoering van de ontgrondingswerkzaamheden, overeenkomstig de eerder in 2018 verleende ontgrondingsvergunning, door de PFAS-regelgeving. Het project was op dat moment al in uitvoering. Met het project wordt natuurontwikkeling bevorderd door middel van het afgraven van de voedselrijke bovenlaag, het realiseren van verschillende ondiepe geulen en het dempen van een voormalige zandwinplas in de strook tussen zomer- en winterdijk. Hierbij wordt veel grond verplaatst van de bovenlaag naar de voormalige zandwinplas. Deze plas staat in verbinding met het grondwater. Sinds het stopzetten van de werkzaamheden in juli 201, was deze half gevuld met licht met PFAS belaste bovengrond uit de uiterwaarden.

Om het project verder te kunnen afronden heeft afstemming plaatsgevonden met Rijkswaterstaat. Met enkele inrichtingsaanpassingen, kan worden voldaan aan het 'standstill'-vereiste. Om het risico op verspreiding van PFAS tot een minimum te beperken, is besloten om de zandwinplas zo veel mogelijk hydrologisch te isoleren. Dit houdt in dat geplande geulen, die voor afvoer zorgden van water uit het moeras, ter plaatse van de voormalige zandwinplas, worden verlegd. Deze komen nu net buiten de te dempen voormalige zandwinplas gelegd en het moeras wordt qua hoogteligging 'gekanteld' naar de nieuwe locatie van de afvoergeul (zie figuur 1).

Door de gewijzigde inrichting wordt 32.450 m3 minder klei ontgraven, op een totaal van 460.500 m3, welke vrijwel geheel in het plangebied wordt toegepast (gesloten grondbalans).

De wijzigingen betekenen geen, of een ondergeschikte wijziging, van de eerder getoetste aspecten grondstoffenbeleid, ruimtelijke ordening, archeologie, hydrologie, natuur & landschap en uitvoering. Deze zijn hier niet strijdig mee en wij vinden deze daarom acceptabel. Onder wijziging van voorschrift 1, die de gewijzigde inrichting vastlegt en voorschrift 15, welke de maximaal te ontgronden hoeveelheden bepaalt, is de ontgronding uitvoerbaar en akkoord.

Figuur 1: Aanpassingen in ontwerp Elster Buitenwaarden t.b.v. hydrologische isolatie plas.

5 Inwerkingtreding

Activiteiten met onomkeerbare gevolgen hebben een uitgestelde inwerkingtreding (artikel 16 Ontgrondingenwet). Dit betekent dat, na behandeling van eventuele zienswijzen, een al dan niet gewijzigde definitieve beschikking pas in werking treedt na afloop van de beroepstermijn van 6 weken. De 6 weken beroepstermijn start de dag na bekendmaking van dit besluit.

Indien gedurende die termijn bij de Voorzitter van de Raad van State een verzoek om voorlopige voorziening is ingediend, treedt het besluit niet in werking voordat op dat verzoek is beslist.

6 Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de vergunning:

- De provincie Utrecht

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zoveel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarom van belang. Daarom is een afschrift van deze brief tevens gezonden aan de in dit geval van belang zijnde handhavingpartners.

Een afschrift van dit besluit wordt verzonden aan:

- De gemeente Rhenen;
- Het Utrechts Landschap;
- Het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden;
- Rijkswaterstaat Oost Nederland.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Strategisch manager/teamleider
RUD Utrecht

BIJLAGE 1

Gewijzigd voorschrift en beperking behorende bij het besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht met nummer: D2023-150909 en zaakkenmerk: Z/23/1099535.

1. Bij de voorschriften behoren de volgende tekening(en):
  - a. Tekening "Ontwerp Elster Buitenwaarden – Technisch ontwerp - situatie, tekeningnummer D01x, versie B, d.d. 22-2-2018"; gewijzigd d.d. 28-2-2023, versie B5
  - b. Tekening "Ontwerp Elster Buitenwaarden – Profielen, tekeningnummer D02x, versie B, d.d. 22-2-2018";
  - c. Tekening "Ontwerp Elster Buitenwaarden - Locatie plaatselijk verlagings De Opslag, tekeningnummer D05, versie 0!6, d.d. 10 januari 2018";
  - d. Tekening "Wijzigingstekening t.b.v. vergunningen Ontwerpwijzigingen t.o.v. oorspronkelijke tekening 18-1-2018 "ontwerp Elster buitenwaarden", versie A, d.d. 11-2022". Deze tekening vervangt de tekening zoals aangegeven onder b., voor zover betrekking hebbende op profiel 7 en 9.

15. Er mag in het kader van deze vergunning maximaal 428.050 bodemmateriaal ontgraven en toegepast worden.